

UWAGI ZGŁASZANE BYŁY PRZEZ DEDYKOWANY FORMULARZ PROJEKTODAWCY

Projekt Narodowego Programu Leśnego (NPL)

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Lasy prywatne w Polsce są silnie rozdrobnione i często pozbawione odpowiedniego wsparcia doradczego oraz finansowego. Utrudnia to prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej i dostosowanie drzewostanów do zmian klimatu. W efekcie potencjał ekologiczny i gospodarczy lasów prywatnych pozostaje niewykorzystany.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Lasy prywatne stanowią istotną część powierzchni leśnej w Polsce, jednak ich funkcjonowanie jest ograniczone przez rozdrobnioną strukturę własności, brak zrzeszania się właścicieli oraz niewystarczający dostęp do doradztwa leśnego i instrumentów finansowych. Wielu właścicieli nie posiada wiedzy umożliwiającej prowadzenie trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej. Skutkuje to niską odpornością drzewostanów na zmiany klimatu, choroby i ekstremalne zjawiska pogodowe oraz niewykorzystaniem potencjału gospodarczego, przyrodniczego i społecznego lasów prywatnych. Jednocześnie utrudnia nadzór nad zarządzaniem lasami z perspektywy starostw.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Należy wzmocnić publiczny system wsparcia dla właścicieli lasów prywatnych poprzez rozwój doradztwa leśnego, zachęcanie do zrzeszania się oraz ułatwienie dostępu do finansowania i planów gospodarki leśnej. Dużą rolę powinny tu odegrać Lasy Państwowe.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Proponowane działanie powinno obejmować stworzenie spójnego systemu wsparcia dla właścicieli lasów prywatnych, łączącego doradztwo techniczne i organizacyjne, instrumenty finansowe oraz działania edukacyjne. Kluczowe jest upowszechnienie uproszczonych planów urządzenia lasu, promocja zrzeszania się właścicieli w celu wspólnego planowania i realizacji prac leśnych oraz ułatwienie dostępu do środków na przebudowę drzewostanów i działania adaptacyjne do zmian klimatu. Realizacja tych działań przyczyni się do poprawy stanu zdrowotnego lasów prywatnych,

zwiększenia ich odporności na zagrożenia oraz efektywniejszego wykorzystania ich funkcji gospodarczych, przyrodniczych i społecznych.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

10. Lasy prywatne.

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Brak zainteresowania właścicieli lasów zarządzaniem lasami prywatnymi.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Brak kontaktu z właścicielami albo brak realizacji zadań określonych ustawą o lasach. Nie sprzyja temu coraz większe rozdrobnienie właścicielskie lasów.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Należy wzmocnić instrumenty pozwalające na przymuszenie właścicieli lasów prywatnych do wykonywania obowiązków określonych w art. 13 ustawy o lasach, w uproszczonym planie urządzenia *lasu* lub decyzji na podstawie ISL.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Należy rozważyć możliwość nakładania kar administracyjnych (obecnie w zasadzie można wszczynać egzekucję obowiązków o charakterze niepieniężnym na podstawie decyzji wydawanych w trybie art. 24 ustawy o lasach). Ponadto powinien zostać wprowadzony mechanizm przejmowania lasów przez Skarb Państwa w przypadku rażących zaniedbań.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

10. Lasy prywatne.

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Nadzorowanie lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenach miejskich.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa, znajdujące się na terenach miejskich podlegają silnej presji urbanizacyjnej, co utrudnia realizację założeń zachowania i powiększania zasobów leśnych kraju. Problematyczne jest prowadzenie gospodarki leśnej w tego typu lasach.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Rozważenie zmian w prawie obejmujących specyfikę tego typu lasów.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Rozważenie odrębnej regulacji w kontekście UPUL dla prywatnego lasu w mieście; regulacje dotyczące ochrony przed zabudową.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

10. Lasy prywatne.

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Zbliżanie zabudowy do obszarów leśnych, zwłaszcza na obrzeżach miast.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Postępująca suburbanizacja powinna znaleźć odzwierciedlenie w polityce leśnej Państwa. Zabudowa tuż przy „ścianie” lasu ma bowiem wpływ na dostępność do tych terenów, bezpieczeństwo (problem dzikich zwierząt) oraz kwestie zagospodarowania lasów.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Państwo powinno przyjąć konkretną politykę dotyczącą zabudowy tuż przy obszarach leśnych oraz w kontekście lasów rozdrobnionych, gdzie zabudowa wkracza pomiędzy lasy prywatne.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Kwestie te powinny znaleźć odzwierciedlenie w regulacjach zagospodarowania przestrzennego.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

10. Lasy prywatne.

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Rozdrobnienie lasów prywatnych oraz ich dalsze podziały

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Obserwowany jest trend w lasach prywatnych podziału dużych kompleksów leśnych na mniejsze działki. Podziały te nie służą prowadzeniu gospodarki leśnej a wyłącznie podziałowi gruntów leśnych w ramach celem dalszej sprzedaży z przeznaczeniem na inne cele. Ponadto przejścia własnościowe, w tym spadki powodują rozdrobnienie właścicielskie kompleksów leśnych, co nie sprzyja prowadzeniu postępowań administracyjnych w stosunku do właścicieli. Małe powierzchnie nie sprzyjają ponadto opłacalności indywidualnej gospodarki leśnej. Rozdrobnienie było jednym z problemów wytkniętych przez Najwyższą Izbę Kontroli w raporcie w 2020 r. (Nadzór nad gospodarką leśną w lasach, które nie są własnością Skarbu Państwa - <https://www.nik.gov.pl/plik/id,23687,vp,26423.pdf>)

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Państwo powinno dążyć do konsolidacji właścicielskiej lasów prywatnych, ewentualnie stworzyć państwowy program konsolidacji lasów przez Skarb Państwa (np. przez wykup rozdrobnionych kompleksów przez Lasy Państwowe). Ponadto, w postępowaniach dotyczących lasów prywatnych, powinno wyłączyć się stosowanie instytucji zawieszenia postępowania.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Zmiany prawne odnośnie stron w postępowaniach prowadzonych przez starostę. UPUL jako jeden dokument urzędniowy dla lasów.

Zintensyfikowanie wykorzystania art. 37 i 37a ustawy o lasach.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

9. Zarządzanie lasami, organizacja i ekonomika leśnictwa.

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Brak wytycznych dotyczących zasad hodowli lasu

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Brak wytycznych dotyczących zasad prowadzenia hodowli i odnowień w leśnictwie. Właściciel może wprowadzić sobie gatunki niezgodne z siedliskiem.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Wprowadzenie wytycznych lub przepisów dotyczących hodowli lasów.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Wprowadzenie wytycznych dotyczących zasad hodowli lasu które byłyby wiążące dla właścicieli.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

2. Hodowla lasu

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Miejsca biwakowania i ogniska.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Nadzorcy wskazują na brak jednoznacznych wytycznych dotyczących tworzenia miejsc na ogniska w lasach prywatnych.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Doprecyzowanie legislacyjne lub dokument instrukcyjny.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Wytyczanie miejsc na ogniska powinno wynikać z przepisów prawa, ewentualnie przyjęć ogólnoprzyjmowaną praktykę.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. krótkookresowa (do 2030 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

1. Lasy prywatne

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Edukacja i komunikacja na linii Lasy Państwowe-samorządy-mieszkańcy.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Polskie leśnictwo mierzy się z problemem pogodzenia ochrony przyrody z potrzebami gospodarczymi, a przede wszystkim oczekiwaniami społecznymi. Zmiany klimatu oraz rosnąca presja ze strony ludzi utrudniają właściwe zarządzanie lasami i wymagają nowych, skutecznych rozwiązań.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Narodowy Program Leśny powinien w dużym stopniu opisywać kwestię partycypacji społecznej w zarządzaniu lasami oraz edukację leśną.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Wprowadzenie narzędzi i zasad, które ułatwią komunikację w sprawie lasów oraz zwiększą świadomość dotyczącą gospodarki leśnej. Obejmuje to większe zaangażowanie społeczne w monitorowanie stanu lasów, jasne procedury postępowania (np. przy UPUL) oraz poprawę komunikacji z mieszkańcami. Dzięki temu zarządzanie lasami będzie bardziej przejrzyste, ale też zrozumiałe dla mieszkańców.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

5. Społeczne funkcje lasów i partycypacja społeczna.

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Nieuregulowana własność gruntów w lasach prywatnych.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Uregulowanie stanu prawnego własności w lasach prywatnych stanowi istotny warunek prawidłowego gospodarowania zasobami leśnymi oraz skutecznej ochrony środowiska. W wielu przypadkach lasy prywatne charakteryzują się niejasnym lub nieuregulowanym stanem własności, wynikającym m.in. z historycznych podziałów gruntów bądź braku postępowań spadkowych. Brak jednoznacznie określonego właściciela utrudnia podejmowanie racjonalnych decyzji dotyczących użytkowania lasu, jego ochrony oraz planowania zabiegów gospodarczych. Prowadzi to do zaniedbań, nielegalnej eksploatacji drewna, a także ogranicza możliwość egzekwowania obowiązków wynikających z przepisów prawa leśnego i ochrony przyrody. Nieuregulowana własność może również generować konflikty społeczne oraz spory pomiędzy współwłaścicielami lub sąsiadami.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Istnieje potrzeba stworzenia dodatkowych, dedykowanych rozwiązań prawnych w kontekście nieuregulowanych stanów prawnych. W pierwszej kolejności należy wyłączyć możliwość zawieszania postępowań w przypadku braku stron przy procedowaniu UPUL (postulat Związku Powiatów Polskich).

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Stworzenie takich prawnych możliwości pozwoliłoby na ograniczenie długotrwałych postępowań administracyjnych oraz sądowych, zmniejszenie kosztów ponoszonych przez właścicieli oraz zwiększenie skuteczności działań administracji publicznej. W efekcie przyczyniłoby się to do poprawy bezpieczeństwa prawnego, racjonalnego gospodarowania lasami prywatnymi oraz realizacji celów ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

10. lasy prywatne

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Uszczelnienie procesu zmian zagospodarowania lasów prywatnych w MPZP i wyłączeń z produkcji leśnej.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Zmiana przeznaczenia gruntu w MPZP z lasu na zabudowę, rekreację lub usługi powoduje, że właściciele gruntów leśnych wykorzystują te grunty pod zabudowę np. w postaci fotowoltaiki, nie wyłączając tego gruntu z produkcji leśnej. W związku z tym, że niektóre przedsięwzięcia nie wymagają uzyskania pozwolenia na budowę czy nawet zgłoszenia robót budowlanych w organach architektoniczno-budowlanych w starostwach spowodowało, że właściciele często nie mający wiedzy o tym, że należy przestrzegać ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zabudowują grunty leśne (co dopuszcza MPZP). Skutkuje to naliczeniem wysokich kar dla właścicieli, co w konsekwencji prowadzi do niezadowolenia lokalnej społeczności (głównie wobec Lasów Państwowych).

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Wyłączenie gruntu z produkcji leśnej mogłoby być etapem związanym ze zmianą MPZP.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Zmiana w MPZP na wniosek właściciela mogłaby wiązać się z dokonaniem opłaty planistycznej za wyłączenie gruntu z produkcji leśnej i zmianą użytku. Takie działanie spowodowałoby potencjalnie

zmniejszenie ilości wniosków o zmianę w MPZP, ale również wyeliminowałoby łamanie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

10. lasy prywatne

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Zbędnie rozróżnienie dokumentacji urzędniowej – uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu. UPUL i ISL różnią się w zasadzie wyłącznie obszarem jaki obejmują. Koszty sporządzenia są podobne, a oba dokumenty, przez swą zawartość, są wykonywane w podobnym standardzie.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Jednym z głównym postulatów Związku Powiatów Polskich, a także osób zajmujących się nadzorem nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa jest wprowadzenie jednego dokumentu urzędniowego dla wszystkich lasów, niezależnie od ich powierzchni. Proponuje się zatem odejście od sporządzania inwentaryzacji stanu lasów (ISL) i sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL) dla wszystkich lasów niebędących własnością SP.

W praktyce koszt zlecenia wykonania przez starostę ISL i UPUL jest bardzo podobny. Praktyczny problem dla pracowników starostw stanowi jednak wydawanie decyzji na podstawie ISL, o której mowa w art. 19 ust. 3 ustawy o lasach. Dodatkowym uzasadnieniem jest również to, że postanowień ISL i decyzji wydanej na podstawie art. 19 ust. 3 nie uwzględnia się w ewidencji gruntów i budynków (zob. art. 20 ustawy o lasach).

Przykład - nie ma różnic w prowadzeniu gospodarki leśnej na powierzchni 9,9 ha (z ISL) i na 10,1 ha (UPUL). Natomiast UPUL pomaga uszczegóławiać kwestie zarządzania lasem.

Likwidacja ISL i oparcie gospodarki leśnej w lasach prywatnych na jednym dokumencie urzędniowym, tj. UPUL, ułatwi i zdecydowanie uprości realizację przez starostów zadań w tym zakresie.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Zmiana legislacyjna – ujednoczenie kwestii dokumentów urzędniowych.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Ujednoczenie systemowe dokumentacji urzędniowej – w jednym standardzie, w jednej procedurze i o określonych zasadach ponoszenia kosztów.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Krótkookresowa (do 2030 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

1. Urządzanie lasu

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Problem interpretacyjny z czasem wnoszenia uwag przez właścicieli do projektu UPUL (art. 21 ust. 4 i 5 ustawy o lasach).

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Obecnie proj. UPUL wykładany jest w siedzibach gmin na 60 dni, a wnioski i zastrzeżenia właściciele lasów mogą składać w ciągu 30 dni od wyłożenia. Nie jest jednak konkretnie określony czas w jakim wójt (burmistrz, prezydent) ma informować właścicieli o wyłożeniu.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Należy doprecyzować przepis dotyczący terminu poinformowania właścicieli lasów, by nie było wątpliwości co do terminu wnoszenia uwag.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Zmiana legislacyjna – doprecyzowanie przepisu.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Krótkookresowa (do 2030 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

1. Urządzanie lasu

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Sprawowanie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach prywatnych nie tylko przez nadleśniczych

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Możliwość powierzenia nadzoru nad gospodarką leśną nie tylko właściwemu nadleśniczemu, ale też profesjonalnym podmiotom oferującym takie usługi.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Przepisy mogłyby pozwalać staroście na zlecanie zadań nadzorczych także profesjonalnym podmiotom gospodarczym. Obecnie zlecenie nadleśniczemu i tak jest powiązane z zapewnianiem pokrycia przez starostę kosztów (art. 5 ust. 4 ustawy o lasach).

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

j.w.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Średniookresowa (do 2035 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

9. Zarządzanie lasami, organizacja i ekonomika leśnictwa.

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Zmiana lasów na użytki rolne – kwestia przesłanek.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Zmiana lasu na użytek rolny jest dopuszczalna w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzeb właścicieli lasów (art. 13 ust. 2 ustawy o lasach). Praktycy wskazują, że „szczególnie uzasadnione potrzeby” są pojęciem na tyle niedookreślonym, że sprawia to kłopoty zarówno właścicielom jak i organom wydającym decyzje. Ma to też kontekst środowiskowy. Widoczna jest tendencja do dążenia do zabudowy przekształcanych działek.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Ustawodawca powinien rozwinąć to sformułowanie. Przesłanki mogłyby zostać ujęte w katalog zamknięty lub normatywne wytyczne co powinno oceniać się jako szczególnie uzasadnione potrzeby. Być może należy rozważyć ograniczenie wykorzystania przekształconej działki na potrzeby nierolne.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Doprecyzowująca zmiana przepisu art. 13 ust. 2 ustawy o lasach, zwłaszcza w kontekście środowiskowym. Można w tym zakresie oprzeć się na dotychczasowym orzecznictwie i doktrynie.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Krótkookresowa (do 2030 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

10. Lasy prywatne.

1. Skrócony opis wyzwania/potrzeby/problemu (tekst, który skrótkowo charakteryzuje wyzwanie, potrzebę lub problem dotyczy polskiego leśnictwa lub jego otoczenia):

Rozwijający się ruch rowerowy na terenie lasów, szczególnie rozwój tras rowerowych enduro.

2. Charakterystyka wyzwania/potrzeby/problemu (rozwińcie skróconego opisu):

Narodowy Program Leśny powinien uwzględniać lasy jako coraz popularniejsze miejsce wykorzystywania sportów i rekreacji rowerowej.

3. Skrócony opis proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Stworzenie kodeksu dobrych praktyk, a także potencjalnie zmiany legislacyjne.

4. Charakterystyka proponowanego działania jakie należy podjąć w związku z opisaną potrzebą/problemem/wyzwaniem:

Wytyczne, którymi mogliby kierować się zarządcy lasów, zwłaszcza miejskich w celu odpowiedniego zagospodarowania przestrzeni.

5. Perspektywa czasowa dla realizacji działania:

2. Krótkookresowa (do 2030 roku)

6. Obszar tematyczny działania:

5. Społeczne funkcje lasów i partycypacja społeczna.